

FIȘA DISCIPLINEI

Structura limbii rromani 1 (Fonetică și morfologie) Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Departamentul de Limbi și Literaturi Asiatice, Clasice și Slave
1.4. Domeniul de studii	Limba și literatura
1.5. Ciclul de studii	Nivel licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura rromani / Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei			Structura limbii rromani 1 (Fonetică și morfologie) (CP1: Înțelegere scrisă în limba rromani+ CP2: Exprimare orală) (în limbile rromani și română)				Codul disciplinei	LLRr1121	
2.2. Titularul activita tilor de curs				Conf. univ. dr. Julieta ROTARU					
2.3. Titularul activita tilor de seminar / curs practic				Conf. univ. dr. Julieta ROTARU					
2.4. Anul de studiu		I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
								Obligativitate	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	7	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar / curs practic	4
3.4. Total ore din planul de învățământ	98	din care: 3.5. curs	42	3.6 seminar / curs practic	56
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat (consiliere profesională)					-
Examinări					3
Alte activități					7
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					56
3.8. Total ore pe semestru					154
3.9. Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Promovarea examenului de <i>Structura limbii rromani 1 (Fonetică și morfologie)</i> este condiționată de promovarea examenelor de la cursurile practice de limba rromani (CP1: <i>Înțelegere scrisă în limba rromani</i> + CP2: <i>Exprimare orală</i>) din semestrul respectiv.
4.2. de competențe	Noțiuni elementare de fonetică: producerea sunetelor și grafia literelor; identificarea vocalelor și a consoanelor; marcarea accentului; intonația; șilaba; ortoepia; ortografia.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți Prezența la cursurile practice este obligatorie în proporție de 75 %

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP4	Vorbește mai multe limbi străine
CP6	Utilizează dicționare
CP21	Aplică reguli de gramatică și ortografie
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT2	Aplică principiile eticii și integrității științifice în activitățile de cercetare
CT3	Consultă surse de informare

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP4	1. Studentul își însușește, sub instruire și/sau prin studiu individual, cunoștințe de fonetică, vocabular, gramatică în limba rromani.	1. Studentul dezvoltă competențe receptivă (ascultare-, citire-înțelegere) și productivă (scriere, vorbire) în limba rromani.

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

CP6	2. Studentul înțelege și stăpânește norme ale teoriei și practicii traducerii, recunoaște caracteristicile textelor și este familiarizat cu strategii de traducere specific tipului de text și normele de conduită etică specifice.	2. Studentul identifică problemele specifice, nuanțele de sens, încărcătura culturală a textului de tradus și alege strategia de traducere adaptată.
CP21	3. Studentul recunoaște, înțelege, descrie, explică, rezumă și sintetizează cunoștințe de limbă (fonetică, lexicologie, morfologie, sintaxă), lingvistică, literatură, teorie literară, cultură și civilizație, traductologie.	3. Studentul interpretează și/sau dezvoltă analize descriptive/ argumentate/critice pe baza acestor cunoștințe. Studentul face conexiuni și transferă cunoștințe din discipline diferite pentru a crea un model cognitiv integrat/ global al domeniului. Studentul urmărește progresul științific și/ sau tehnologic în domeniu.
CT2	Studentul este familiar cu resursele digitale și tehnologiile informaționale, respectiv înțelege și stăpânește normele etice de accesare și utilizare ale acestora.	Studentul caută informația în mediile digitale, evaluează calitatea și citează sursa ei în mod corespunzător.
CT3	Studentul înțelege și stăpânește metodologia de cercetare și normele de etică academică și profesională în domeniu.	Studentul problematizează o ipoteză de cercetare, sub îndrumare, și dezvoltă o analiză pe baza unor date concrete (texte literare, informație de natură lingvistică sau culturală).

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul își însușește, sub instruire și/sau prin studiu individual, cunoștințe de fonetică, vocabular, gramatică în limba rromani (alfabet, sunete, forme de bază).
2. Studentul înțelege și stăpânește norme ale teoriei și practicii traducerii, recunoaște caracteristicile textelor și este familiarizat cu strategii de traducere specifice tipului de text și normele de conduită etică specifice (texte rromani/română).
3. Studentul recunoaște, înțelege, descrie, explică, rezumă și sintetizează cunoștințe de limbă (fonetică, lexicologie, morfologie, sintaxă), lingvistică, literatură, teorie literară, cultură și civilizație, traductologie, relevante pentru limba rromani.
4. Studentul identifică problemele specifice, nuanțele de sens, încărcătura culturală a textului de tradus și alege strategia de traducere adaptată (rromani/română).
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul este familiar cu resursele digitale și tehnologiile informaționale, respectiv înțelege și stăpânește normele etice de accesare și utilizare ale acestora (resurse pentru limba rromani).
2. Studentul înțelege și stăpânește metodologia de cercetare și normele de etică academică și profesională în domeniu (studii rromani).

8. Conținuturi

8.1 Cursul teoretic	Metode de predare	Observații
Clasificarea limbii rromani: limbă indo-ariană	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
Elemente de reconstrucție a limbii proto-rromani	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
Limba rromani în spațiile prebalcanic, balcanic, românesc, european și la scară mondială	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

Istoricul încercărilor de consemnare grafică a limbii rromani	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Alfabetul limbii rromani comune (limba normativă)	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Fonetică și fonologie	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Cunoașterea alfabetului limbii normative	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Utilizarea corectă a literelor specifice alfabetului rromani	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Vocale simple, Diftongii (preiotate)	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Consoanele (Distingerea consoanelor aspirate și neaspirate)	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Accidente fonetice; Particularități fonetice ale limbii rromani: analiza mutațiilor fonetice și explicarea cauzelor transformărilor fonetice	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Particularități fonetice ale dialectelor rromani din spațiul românesc (dialectul căldărarilor, al ursarilor, al spoitorilor și dialectul carpatic)	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Gramatică, morfologie: Utilizarea verbului „a fi” la afirmativ, negativ și interogativ, la cele trei persoane, singular și plural	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Exprimarea posesiei	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
<p>Bibliografie: Cardona, George și Jain, Dhanesh. The Indo-Aryan languages. Routledge, 2003. Courthiade, Marcel. 1998. „La langue romani. Structure dialectale de la langue rromani. ” Interface 31: 9–14. Grierson, George Abraham. Linguistic Survey of India, vol. I, Part II, Calcutta 1928. Hancock, Ian. 1988. „The development of Romani linguistics.” In: Languages and cultures. Studies in honor of Edgar C. Polome, ed. Mohammad Ali Jazayery and Werner Winter, 183–223. Berlin: Mouton de Gruyter. Matras, Yaron. 2002. Romani: A linguistic introduction. Cambridge: Cambridge University Press. Sarău, Gheorghe. 2006. Dicționar rrom-român. București: Sigma. Sarău, Gheorghe. 2006, 2007, 2008. Manual de limba și literatura rromani pentru clasa a IX-a. București: Sigma. Sarău, Gheorghe. 2008. Curs practic de limba rromani pentru toți (cu CD). București: Sigma. Sarău, Gheorghe. 2009. Rromii. Incursiune în limba și istoria lor. București: Sigma. Sarău, Gheorghe. 2012. Dicționar român-rrom. București: Sigma. Sarău, Gheorghe. 2015. Curs practic de limba rromani pentru elevi, tineri și adulți. București: Editura Centrului Național de Cultură a Rromilor. Sarău, Gheorghe și Vidrașcu, Alexandra. 2019. Dicționar trilingv rrom-român-englez. București: Editura Centrului Național de Cultură a Romilor. Turner, Ralph Lilley. 1962–1966. A comparative dictionary of Indo-Aryan languages. London: Oxford University Press.</p>		
8.2 Cursurile practice CP 1 și CP 2	Metode de predare	Observatii
1. CP1: <i>Înțelegere scrisă în limba rromani</i> Citirea și înțelegerea propozițiilor și conversațiilor fictive scrise, descrierea situațiilor, fragmente de literatură orală și scrisă în limbaj simplu. Traducere din limba rromani în română. Însușirea vocabularului privind: Descrierea familiei și a relațiilor de rudenie, adresarea întrebărilor despre familie, descrierea familiei folosind nume de meserii, descrierea casei, răspunsuri la întrebări despre sine, familie și casă.	Prelegerea participativă, conversația, explicatia, demonstrația, exercitiul	
2. CP2: <i>Exprimare orală</i> Exerciții de conversație (nivel elementar). Activități diverse destinate fixării și aprofundării gramaticii și vocabularului învățat la curs. Repetarea unui mesaj scurt auzit sau citit. Prezentarea	Prelegerea participativă, conversația, explicat ia, demonstrația, exercițiul	

personală, formularea unor comenzi simple, descrierea unei imagini și a unei situații simple. Utilizarea formelor gramaticale corecte într-o propoziție simplă. Învățarea modului de a cere clarificări pentru un pasaj neînțeles dintr-un mesaj. Exprimarea numerelor, orei, datelor, prețurilor. Conversație telefonică.		
--	--	--

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea și aplicarea noțiunilor teoretice de fonetică și fonologie a limbii rromani. Cunoașterea alfabetului limbii normative Utilizarea corectă a literelor specifice alfabetului rromani Vocale simple, Diftongii (preiotate) Consoanele (Distingerea consoanelor aspirate și neaspirate) Înțelegerea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline de specialitate. Aspecte de atitudine: conștiințiozitate, studiul individual și în grup. Corectitudinea în pronunție și în scriere. 	<p>Examen scris de 2 ore, notat de la 1 la 10</p> <p>Examen oral</p> <p>Realizarea temelor pe parcursul semestrului</p>	50 % din nota
9.5 Curs practic 1	<ul style="list-style-type: none"> Corectitudinea în identificarea fenomenelor fonetice și fonologice specifice limbii rromani. 	<ul style="list-style-type: none"> Verificare scrisă pe parcurs Prezenta la cursul practic este obligatorie în proporție de 75% 	25 % din nota
Curs practic 2	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea noțiunilor fonetice, gramaticale și lexicale discutate la cursurile practice. 	<ul style="list-style-type: none"> Verificare scrisă pe parcurs Prezenta la cursul practic este obligatorie în proporție de 75% 	25 % din nota
9.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Gradul de asimilare a limbajului de specialitate Cunoașterea alfabetului limbii normative. Utilizarea corectă a literelor specifice alfabetului rromani: Vocale simple: j [i], ë=[ə], ï=[ɨ] Diftongii: ă [ia], ɛ [ie], ȳ [ii], ɔ=[io] Consoanele: c [ts], x [h], s [ʃ], č [tʃ], ʒ [dʒ], ž [ʒ], rr Ascultare și pronunție: Distingerea consoanelor aspirate și neaspirate: č, k, p, t și ch, kh, ph, th 			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)³

³ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta

Data avizării în Decanat

Numele și semnătura decanului

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								Nu se aplică nici o etichetă

Data completării:
26.03.2026

Numele și semnătura titularului de curs

Conf. univ. dr. Julieta ROTARU

Semnătura titularului de seminar/
curs practic
Conf. univ. dr. Julieta ROTARU

Data avizării în Departament:
....

Numele și semnătura directorului de departament
.....

generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului